

не рома” (тоест, българските цигани - циганите християни). И това е напълно обяснимо като се има предвид, че тъкмо тези цигани живеят най-дълго в смесена среда или поне в “контактни зони” с българското население. Естествено, това контактуване им е позволило не само да се запознаят и дори да овладяват някои особености на българския бит, култура и традиции, но и да създават по-директни и прочувствени връзки с ония българи и българки, които се отнасят лоялно и доброжелателно с тях. Именно с такива българи и българки те създават приятелски, дружески и дори интимно-личностни връзки и отношения, от които се създават възможности за смесени бракове и семейства.

Що се касае до потомците на номадстващите цигани, сред немалка част от които все още господстват някои етностереотипи на поведение и отношение към неромите (към т. нар. “гаджо” - тоест, не просто нероми, но и чужди, и дори потенциално врагове на ромите), то те много по-трудно установяват трайни връзки и особено пък такива с по-интимен характер. Това е така, защото сред тези цигани е все още значително силна традицията да се следват повелите на предците за опазване на стабилността и “чистотата” на групата или подгрупата, за недопускане на тяхното “размекване” и постепенна ликвидация по пътя на смесените бракове и семейства с “външни” и “чужди” лица.

Казаното обаче не бива да се интерпретира в неговия абсолютен план и смисъл - като липса изобщо на разумни и плодотворни отношения на тези цигани с “другите” и, поспециално, с българите. Едно внимателно вглеждане в тяхната житейска практика подсказва, че между отделните групи и подгрупи има съществено различие от гледна точка на толерантността им към връзките им с българите. Онези от тях, които имат по-висок стандарт и живеят в големи селища, макар и да не стимулират, поне не пречат на младите в отделни случаи да създават смесени бракове и семейства. Така например, грастарите, макар и да имат особено самочувствие и да държат на груповата си обособеност, в отделни случаи допускат смесени бракове и семейства. Подобно нещо има и